

Begrotingswijziging 07/16A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 7 maart 2016

Onderwerp

Begrotingswijziging gereserveerde middelen Energie voor uitvoering
Energietransitie 2016-2019

Datum

23 februari 2016

Documentnummer

GS: 3914319

PS: 3928647

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

Bij de totstandkoming van het nieuwe bestuursakkoord hebben Gedeputeerde Staten (2 miljoen euro intensivering + 20 miljoen euro investering + 8 miljoen euro investering =) 30 miljoen euro gereserveerd voor het onderwerp Energie. Deze 30 miljoen euro is inclusief 4% apparaatskosten, waardoor er netto 28,8 miljoen euro aan middelen beschikbaar is. Aan Provinciale Staten wordt gevraagd 19,5 miljoen euro van deze 30 miljoen euro te alloceren voor projecten direct inzetbaar zijn en projecten die op korte termijn voorzien zijn uit het Uitvoeringsprogramma Energie 2016-2019. Hiertoe wordt de begroting voor 2016 gewijzigd ten bedrage van 9,65 miljoen euro. Het resterende bedrag van 9,85 miljoen zal jaarlijks in de begroting verwerkt worden.

Op een later tijdstip zal aan PS gevraagd worden om het resterende bedrag van 9,3 miljoen euro te alloceren. De bedragen samen met een totaal van 28,8 miljoen leiden tot het bereiken van de energiedoelstellingen: 14% duurzame energie in 2020 en 100% duurzame energie in 2050.

Het voorstel

1. Vaststellen van de voorgestelde Begrotingswijziging 2016 (€ 9.650.00) m.b.t. Energietransitie 2016-2019
2. In te stemmen met de verwerking van de meerjarige effecten in de meerjarenraming 2017 t/m 2019 (€ 9.850.000).

Aanleiding

Een groenere, schonere en duurzame Brabantse economie. Een provincie waar vernieuwing en innovatie de standaard is. Met die ambitie start in mei 2015 het

nieuwe College van Gedeputeerden Staten. Een maatschappelijke opgave van formaat, een uitdaging, waarin dit college gelooft.

Met het maken van het Uitvoeringsprogramma Energie pakken Gedeputeerde Staten door op het gebied van energie om de invloed van CO₂ op het klimaat te beperken. En om nieuwe economische kansen te creëren. De provincie stelt de ambitie om in 2020 14% van de gebruikte energie duurzaam op te wekken. In het uitvoeringsprogramma is te lezen hoe de provincie deze transitie in wil vullen. Dit gaat door te versnellen en disruptie te organiseren binnen vijf thema's. Ook sociale innovatie krijgt hierbij een grote rol. Om deze transitie tot uitvoering te brengen vraagt Gedeputeerde Staten een deel van het gereserveerde geld uit het Bestuursakkoord te bestemmen voor de Energietransitie 2016-2019.

Datum

23 februari 2016

Documentnummer

GS: 3914319

PS: 3928647

Bevoegdheid

PS hebben met het vaststellen van het bestuursakkoord (2+8+20=) 30 miljoen euro gereserveerd voor energie. Nu wordt gevraagd een deel van deze middelen definitief te bestemmen, waardoor het college van Gedeputeerde Staten tot uitvoering over kan gaan. Op een later tijdstip, waarschijnlijk tijdens de mid-term-review van het uitvoeringsprogramma, zal het resterende bedrag aan PS gevraagd worden. Met het huidige gevraagde bedrag van 19,5 miljoen worden de doelstellingen, zoals geformuleerd in het uitvoeringsprogramma nog niet bereikt. De combinatie van deze middelen en de middelen die op een later tijdstip gevraagd worden (9,3 miljoen euro) leiden tot het bereiken van de doelen en KPI's die geformuleerd zijn in het uitvoeringsprogramma.

Doel

14% duurzame energie in 2020 en 100% duurzame energie in 2050 door te versnellen en disruptie te organiseren binnen vijf thema's.

Argumenten

1. *Wij kunnen met de vrijgemaakte middelen aan de slag met de versnelling van de energietransitie aan de hand van het Uitvoeringsprogramma Energie 2016-2019. Het gestelde doel van 14% duurzame energie kan hiermee bereikt worden*
2. *Wij zetten in op versnelling en disruptie aan de hand van vijf thema's*
3. *De middelen die als investering gelden voldoen aan de negen ijkpunten. Bijvoorbeeld: Het verminderen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen.*
4. *Het bedrag een proportionele bijdrage is voor de totale kosten die de energietransitie met zich meebrengt.*
5. *Hiermee geeft de provincie haar invulling aan het Brabants Energieakkoord.*

Onderbouwing:

1. In het Uitvoeringsprogramma Energie beschrijft het College van Gedeputeerde Staten hoe zij uitvoering wil geven aan de Energietransitie in Brabant. Dit gaat aan de hand van een versnelling op vijf thema's: Energie in de gebouwde omgeving, Smart and Green mobility, Energieneutrale industrie, Sustainable Energyfarming en Energieke landschappen. Binnen deze thema's zijn programma's en projecten opgesteld om tot 14% duurzame energie te komen. Naast deze versnelling werkt de provincie, door disruptie te organiseren, ook aan de lange termijn. Innovatieve oplossingen die Brabant energieneutraal maken. Ook sociale innovatie is een belangrijke pijler van de aanpak om de energietransitie te laten slagen. Het pakket van programma's en projecten gaat, in combinatie met de Brabantse uitvoering van de maatregelen uit het Nationaal Energie Akkoord (NEA), zorgen voor een percentage van 14% duurzame energie in Brabant in 2020.
2. Aan de hand van de vijf thema's hebben wij een lijn gekozen in ons financieel meerjarenperspectief. We zetten in op versnelling van de energietransitie en een disruptief spoor. We kijken wat er in de samenleving gebeurt en willen veerkracht in ons beleid tonen. We willen de markt daarbij uitdagen om met vernieuwende (disruptieve) ideeën te komen. De ontwikkelingen binnen de energiewereld gaan met een dermate hoge snelheid dat wij het belangrijk vinden tussentijds met uw staten de ontwikkelingen te verhandelen en samen te kijken of nodig is om de accenten te verleggen. Halverwege de looptijd van het Uitvoeringsprogramma Energie krijgen PS een uitgebreide terugkoppeling (mid-term-review) over de behaalde resultaten. Dit om de ontwikkelingen te verhandelen en samen te kijken of nodig is om de accenten te verleggen. Dat is waarschijnlijk ook het moment waarop het College van Gedeputeerde Staten vraagt om het resterende gereserveerd geld te alloceren. Dit gebeurt naast de normale verantwoording via de P&C cyclus waarbij we de begroting koppelen aan de resultaten. Daarmee krijgen PS inzicht of de doelstellingen die GS formuleert bereikt worden en welke middelen hiervoor ingezet zijn.

Datum

23 februari 2016

Documentnummer

GS: 3914319

PS: 3928647

Thema	Concreet inzetbare middelen; 2016-2019	Meerjarenperspectief; ruimte voor disruptie *
Gebouwde omgeving	4	
Smart and Green mobility	2,5	
Energieneutrale industrie	6	
Energyfarming	1,5	
Energieke	1,5	

Landschappen		
Overig, waaronder: - Projectontwikkeling - Projecten rondom sociale innovatie voor energie	4	
Totaal	19,5	9,3

Datum

23 februari 2016

Documentnummer

GS: 3914319

PS: 3928647

* Zie statenmededeling met bijgevoegde Uitvoeringsprogramma Energie.

Bij de totstandkoming van het bestuursakkoord is vastgesteld dat 4% van de middelen ingezet wordt als apparaatskosten. Van de totale reservering van 30 miljoen euro voor energie blijft na aftrek van 4% (1,2 miljoen euro) nog 28,8 miljoen euro over. Opgeteld komen de bedragen in bovenstaande tabel dus tot een totaal van 28,8 miljoen euro.

3. De investeringen voldoen aan de negen ijkpunten die verbonden zijn aan de 3e tranche investeringsstrategie (zie bijlage).
4. Bij het opstellen van het Nationaal Energieakkoord is berekend dat het bereiken van 14% duurzame energie in Nederland een investering van 100 miljard euro vraagt. De maatregelen die Brabant met deze middelen kan treffen hebben een groot multiplier-effect. Een voorbeeld is de Nul op de Meter woningrenovatie waar de provincie innovatie stimuleert. De investering van inwoners wordt daarmee lager, daardoor kan grootschalige uitrol in Brabant plaatsvinden.
5. In het voorjaar van 2015 werd het Brabants Energie Akkoord opgesteld. Samen met verschillende partners zoals de BMF, Verenigde Energie Coöperaties (VEC), de SER, BZW, de B5 en ZLTO werd er gestart met het bepalen van gezamenlijke doelen op energiegebied. Met het Uitvoeringsprogramma Energie neemt de provincie de regie en pakt het door om de transitie te versnellen.

Kanttekeningen

1. *Om 14% duurzame energie te realiseren is de provincie in hoge mate afhankelijk van andere partijen.*

Onderbouwing:

1. Dit is ondervangen door bij de totstandkoming van het Uitvoeringsprogramma Energie veel partners te betrekken. Kennisinstellingen, bedrijven, (maatschappelijke) organisaties en inwoners.

Het programma is weliswaar formeel van de provincie Noord-Brabant, maar is in de praktijk een uitvoeringsagenda van vele Brabantse partijen. Samen met de Brabantse partijen gaat de provincie deze uitdaging aan.

Datum

23 februari 2016

Documentnummer

GS: 3914319

PS: 3928647

Financiën

30 miljoen euro is door Provinciale Staten gereserveerd voor de energietransitie. Van dit bedrag wordt 19,5 miljoen euro gealloceerd onder het nieuwe product (040405): Energietransitie 2016-2019

De combinatie van de 19,5 miljoen euro uit deze begrotingswijziging en de 9,3 miljoen die het College van Gedeputeerde Staten later aan uw Staten zal vragen te alloceren, zal leiden tot het bereiken van de benoemde prestaties. In de begroting worden de volgende prestatie-indicatoren gekoppeld aan het nieuwe product:

Prestatie indicator	2016	2017	2018	2019	2020
Percentage duurzame energie	7,5	8,1	9,1	11,1	14
Percentage CO ₂ -reductie t.o.v. 1990	2,9	4,3	7,0	12,4	20
Fte werkzaam in de duurzame energiesector	9300	10200	11800	15200	15.000-25.0000
Bedrag	9,65	4	3	2,85	
Totaal	9,65	9,85			

Europese en internationale zaken

De energietransitie staat zowel nationaal als internationaal hoog op de (politieke) agenda. De klimaatop COP21 in Parijs laat zien dat het onderwerp wereldwijd leeft. De provincie voelt zich mede verantwoordelijk voor dit wereldwijde vraagstuk. GS heeft om die reden het Under2MOU getekend en daarmee is Brabant lid geworden van een wereldwijde coalitie van regio's die zich sterk maken voor de energietransitie. Ook in Europa is de 'Low Carbon Economy' een belangrijk speerpunt. Voor de periode 2014-2020 is een bedrag van 40 miljard EUR uit het EFRO en het Cohesiefonds gereserveerd voor investering in de koolstofarme economie (een tweevoud van het bedrag dat gedurende de vorige periode op dit vlak is geïnvesteerd). De provincie legt bij projecten om die reden ook eerst verbinding met de Europese Programma's om te kijken welke mogelijkheden er in Europa liggen.

Planning

Tegelijkertijd met deze begrotingswijziging leggen GS u een Statenmededeling m.b.t. het Uitvoeringsprogramma Energie voor. Daar is het Uitvoeringsprogramma Energie als bijlage aan toegevoegd. In het Uitvoeringsprogramma Energie staat opgenomen welke concrete maatregelen genomen worden en welke doelen gesteld worden.

Datum

23 februari 2016

Documentnummer

GS: 3914319

PS: 3928647

Bijlagen

- 1: Ijapunten derde tranche investeringsstrategie
- 2: Format begrotingswijziging 2016 tbv energietransitie

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Auteur: de heer T.P.A. Meulepas, tmeulepas@brabant.nl, (073) 681 22 46